

En verden af nedgravede værdier?

Deponiet i Skårup kan meget vel gemme på store værdier for Renosyd. I 2014 og ind i 2015 foretages undersøgelser og screeninger i området for at klargøre, om affaldet kan graves op og genanvendes. Processen kaldes landfill mining og kan være med til at ændre holdningen til værdien af de gamle lossepladser.

Metoden til afskaffelse af affald har ændret sig markant på blot få årtier. I dag genbruger vi så meget af affaldet som muligt, mens andet afbrændes og på den måde skaber værdi. Kun 3-4 % af affaldet ender i dag i de såkaldte deponier, hvor affald der ikke kan genanvendes, opbevares og nedbrydes under kontrollerede forhold. De gammeldags lossepladser modtog tidligere alt affald, men andelen har været støt faldende de seneste 30 år. De positive takter skyldes stadig strammere lovgivning, nye muligheder for at genanvende materialerne, øget politisk opmærksomhed for miljøet, og ikke mindst bevidstheden om affaldets værdi til genanvendelse og forbrænding. Også mentaliteten hos forbrugerne har ændret sig. Det at genbruge og sortere affaldet er blevet en del af hverdagen for mange.

Driftsleder Søren Nielsen, Renosyd, fortæller om deponierne: "For blot 30 år siden endte næsten alt affald på lossepladsen. Derved gik en masse værdier tabt, som nu ligger ubenyttet i store mængder. Det vil vi undersøge, om vi med fordel kan hente op. Det er materialer, som vi med nutidens teknologi kan udnytte meget bedre i dag end tidligere. Netop fordi man tidligere puttede næsten alt affald i deponierne, er det umuligt at forudsige, hvor meget der kan genanvendes. Derfor undersøger vi sammen med samarbejdspartnere, mulighederne for at gennem-

Deponierne indeholder potentielt en masse værdier, som vi tidligere ikke har kunnet udnytte, men som med nutidens teknologi kan genbruges eller omdannes til energi ved afbrænding,” siger driftsleder Søren Nielsen.

føre ”prøveudgravning”, og på den måde finde ud af, hvilken stand materialerne er i, hvor store mængder der er tale om, og om det kan betale sig at åbne deponierne op. Det vil kræve store investeringer at sætte i værk, og det er derfor nødvendigt at gennemføre forsøg, der kan belyse hvor stort potentialet er. Men vi tror på, at det er det værd.”

PROJEKTET KAN ÆNDRE BRUGEN AF DEPONIER

Projektet er unikt i Danmark, hvor kun et mindre projekt tidligere har været forsøgt startet. Den gang vurderedes projektet dog ikke til at være rentabelt. Siden er blandt andet afgiftsregler ændret, og med forbedrede genanvendelsesmuligheder er projektet taget op igen. Derfor kan projektet få positiv effekt for andre affaldsselskaber rundt omkring i landet.

”Selvom vi kun er på forsøgsstadiet, så ser jeg store muligheder i at udgrave de gamle deponier. Der kan være alt i deponierne fra træ, der kan udnyttes som brændsel i kraftvarmeværker, til plæneklippere, cykler og andet metal, som med fordel kan genanvendes,” siger Søren Nielsen og tilføjer: ”Finder vi meget som kan genanvendes, kommer der tilsvarende meget plads i de eksisterende deponier, så anlæg af nye kan undgås eller udskydes.”

Renosyd søger i samarbejde med projektpartnere i øjeblikket om midler fra blandt andet regionale og statslige fonde til at gennemføre de første udgravninger. Sættes projektet endeligt i gang, kan det danne skole for andre lignende initiativer.

”Den viden om deponiernes værdi og påvirkning af miljøet, vi får ud af projektet, deler vi med andre affaldsselskaber. Så det giver god mening, hvis projektet bliver støttet helt fra toppen. Hvem ved, måske kan det endda påvirke lovgivningen i fremtiden,” slutter Søren Nielsen.

DE NEDGRAVEDE VÆRDIER

Renosyd har særligt fokus på deponierne fra begyndelsen af 80’erne, da det er i disse deponier, at sandsynlighed for at finde mest affald til genanvendelse er størst. Dette skyldes, at der fra midten af 80’erne og fremefter er kommet bedre anvendelsesmuligheder for affaldet, så mindre er blevet deponeret, og at værdierne i deponierne fra perioden før ikke er sorteret fra i samme grad.

Materialer som sanitetsprodukter, rockwool og planglas er blandt de grupper af affald, som det indenfor de sidste år er blevet muligt at genanvende på grund af ny teknologi. Udviklingen i de sidste 30 år har fået mængden af affald, som deponeres, til at falde fra næsten 100 % i begyndelsen af 80’erne til omkring 3-4 % i dag. Der arbejdes fortsat på at nedbringe mængderne.